

Vasárnap megalakult a Baross Gábor Kör szegedi szervezete

„Nemzeti önállósítási alap” a fiatalság számára

(A Délmagyarország munkatársától.) Vasárnap délelőtt a kereskedelmi és iparkamara nagytermében tartotta zászlóbontó gyűlést a Baross Gábor Kör szegedi kerülete. A zászlóbontás iránt városszerle nagy érdeklődés nyilvánult meg. Közgyűlésre szóló meghívókból az derült ki, hogy a kör politikai és vallási különbség nélkül magába akarja foglalni az országot. Mivel a város intelligens fiatalságát főleg a kereskedelmi és ipari pályán mozgó ifjúságot akarja megnyerni a maga számára. Vasárnap délelőtt 11 órára megtelt a kamara nagyterme. Nemcsak az érdeklődő fiatalság jelent meg nagyszámmal, de ott láttuk a város vezető férfait is szép számmal. Megjelent köztük Barany Tibor főispán és dr. Vitéz Shvoy Kálmán ny. altábornagy, országgyűlési képviselő.

A közgyűlést Vértés Miksa kamarai elnök nyitotta meg. Kifejtette, hogy a közgyűlést hosszas szervezkedés előzte meg és most végre olyan stádiumba jutott a dolog, hogy az alakulás megtörténhet. A kör a magyar ifjúság életét problémáival akar foglalkozni, célja az, hogy segítségére siessen a fiatalságnak. Idézte Baross Gábor emlékét, akinek szellemében akar a kör működni és azzal fejezte be szavait, hogy az ország érdekében mindenkinek össze kell fognia a nagy munkában.

Érdeklődéssel várták dr. Zajdovány Károly országos elnök felszólalását, amelyben a kör programját fejtette. A cél az — mondotta —, hogy a magyar ifjúságot céltudatos és ökszerű munkával a kereskedelmi és ipari pályák felé irányítsák, ezekhez a pályákhoz az ifjúságnak ne csak kedvet csináljanak, hanem tanáccsal, sőt anyagi lehetőségekkel is ellássák őket. A nemzetet — mondotta — tranzí-

kereskedelem célszerű kihasználásával az országot környező államokkal kell eltartatni és ez csak úgy lehetséges, ha a magyar fiatalság is e nagy cél szolgálatába áll. Ezáltal segítségével segítünk a vergődő és utakat kereső fiatalságnak és érvényesítési kenyérkereseti lehetőségeket nyújtunk számukra. Ebből a munkából az ország minden társadalmi rétegének ki kell vennie a részét. Elmondotta ezután — ami élénk érdeklődést keltett —, hogy a komatmentes kölcsönt kapnak a nemzeti önállósítási alaphoz. A kölcsönrel nekilindulhatnak a gondó erőt éreznek magukban arra, hogy kiálljanak a porondra és vállalják azt a munkát, amelyet tőlük elvárnak. Ezek az ifjak komatmentes kölcsönt kapnak a nemzeti önállósítási alaphoz. A kölcsönrel nekilindulhatnak a munkának és csak akkor kell visszafizetniük, amikor már egzisztenciát teremtetek maguknak.

Ezután került sor a tisztikar megválasztására. A szervező bizottság előterjesztésére elnökké választották Pleskó Andrást, alelnök lett Jung Péter és főtitkár dr. Ikrényi Bertalan. Az újdonsült szegedi kört ezután sorban üdvözlötték a küldöttek, a MEFHOSZ nevében Barla László elnök a kör budapesti alelnöke és társelnöke; báró Láng Boldizsár és Temesváry Broniszláv, akik felszólalásukban szerencsét kívántak a szegedi kerületnek. Temesváry Broniszláv átnyújtotta a kör diszoklelevelét Vértés Miksa elnöknek a szegedi kerület megalakítása körül kifejtett munkássága elismeréséül. Ezután Pleskó András elnök köszönte meg a bizalmat, beszédében programot adott a végzendő munkáról, majd dr. Benedek Pál terjesztette elő pénztárosi jelentését. A közgyűlés Vértés Miksa elnök zárószavaival ért véget.

délelőttökön. Itt vásárolták a gyerekek az ördög-bőr nadrágot, amely eleinte jóval térdén alul ért, aztán, ahogy nőtt a gyerek, úgy rövidült a nadrág is. Meleg bekecses és zekék otthona volt valamennyi sátor, jó volt őszidő tájban kocslra ülni, zsebben néhány bankóval és reggeltől délig alkudni a sátor homályában a szabóval...

Hol vannak ezek az idők?
A sátrak itt vannak még, állják a harcot és az időt rendületlenül.
K. Gy.

A 70 ÉVES TOLVAJ

(A Délmagyarország munkatársától.) Öreg, megrögzött tolvaj került hétfőn a szegedi törvényszék Vadai tanácsa elé. Páger László 70 esztendősen szentesi menházi ápoló. Az elnöknek arra a kérdésére, hogy volt-e már büntetve, sokatmondóan legyintett, de elsorolni a sok büntetést már nem tudta és így az elnök olvasta fel a hosszú listát a büntügyi nyilvántartó adataiból. Kiderült, hogy az öreg első büntetését már 1890-ben kapta, azóta csekély megszakításokkal gyakran került a bíróságok elé. Legutóbb 1929-ben ítéltek el két és félszázötven fegyűzra. Ezt a büntetését kitöltötte, azóta nem került a bíróság elé. Megrokkant, Szentes város ellátására szorult. A város kiadta ápolásra Szabó Antalnét tollszedő asszonyhoz. Ott egy darabig jól viselte magát, csendesen meghúzódott egy kuckóban. Egy napon azután elfogta a régi virtus. Ellopja Szabóné retiküljét az asszony egész megtakarított pénzével, 22 pengővel együtt és eltűnt. Mire rátaláltak már csak a lopott retikült találták meg nála.

— Hogy követte el ezt a lopást? — kérdezte tőle az elnök.

— Ittas voltam — felelte egykedvűen az öreg bűnöző.

— Aztán hová tette a pénzt?

— Elszórtam...

— Már úgy érte, hogy a kocsmákban, ugye?

— Ott, ott...

— Belátja, hogy olyant tett, amit nem lett volna szabad?

Az öreg megvakarta a fejét erre a kérdésre.

— Tudja a jó Isten... — felelte révetegen.

Kihallgatták ezután a károsult Szabónét, aki azzal kezdte vallomását, hogy maga is földhözragadt szegény asszony, aki egy kis putriban él férjével. Abban a szobában lakott velük együtt az öreg Páger is, aki valamikor huszadérmester volt jóval a háború előtt.

— Keresi maga rajta a pénzt? — kérdezte az elnök.

— Hiába keresném, úgysem tudnám megadni... — Megbüntetését kívánja-e?

Az asszony egy kicsit habozott, azután kijelentette, hogy nem kívánja a megbüntetését.

— Valamire figyelmeztetnem kell — mondotta most az elnök. Miután az öreg magával házközösségben élt és maga úgy nyilatkozott, hogy nem kívánja a megbüntetését, az ügyész ur el fogja ejteni a vádat Páger ellen és akkor a bíróság nem bünteti meg, ellenben magának kell fizetnie az eddigi költségeket. Más költség, mint a maga utazási költsége, nem merült fel. Ha tehát nem kívánja a megbüntetését, akkor maga nem kap tanudíjat, a saját költségére utazott ide és megy vissza...

— Eh, elvállalom ezt is — felelte rövid habozás után az asszony.

A bíróság, miután az ügyész a vádat elejtette, a további eljárást megszüntette.

— Kezet csókolhat Szabónénak — mondotta az elnök az öregnek. Hathónapi börtöntől mentette meg... Elmehetnek haza.

Az öreg azonban csak tovább állt a vádlottak padja előtt.

— Velem mi lesz? — kérdezte. Hogy megyek haza? Nekem nincs pénzem...

A bíróság kényszerítéssel küldte haza az öreget Szentesre.

Papucsosok, magyarszabók, fésűsök és szítások harca az idővel

a Széchenyi-téri sátrakban

(A Délmagyarország munkatársától.) Ki figyelte meg, hogy a szegedi piac mennyire nem változik hosszú évek óta? Így állottak a fésűsök, szítások, papucsosok, subások, magyarszabók sátrai békében is a Széchenyi-téren, mint most. Élik a maguk rejtelmes, különálló életét, mintha ma is „a boldog óchrendszer” uralkodna. Közben áruházak nőttek ki a földből, a gyárak berendezkedtek tömegcikkék gyártására, de ezek a sátrak állják a harcot.

Kikre számítanak, hogy bírják a versenyt, a gyárak, az áruházak konkurenciáját, hogy élnek, hogy dolgoznak?... Mindez majdnem izgató kérdés.

Nézzük végig őket.

A régi világból

maradtak itt. Apró külvárosi műhelyekből szivárognak be reggelente a Széchenyi-térre a piros és kék transzparens alá és magukkal hozzák a leltűnt világ emlékét. A tér felső sarkában állanak a papucsosok, csizmadíák, cipészek, a városháza előtt a subások tanyáznak, egészen lent mézeskalácsos-sátrak bámulnak bele a forgatagba. (Vásárolnak-e még mézesbabot, viaszgyertyát az emberek?) A tér innessé oldalán vörös rézüstök, hatalmas szítások fekszenek glédában. (Ugy tűnik fel, hogy esztendőről-esztendőre ugyanazok az üstök, szítások, kefék, fésűk, bicskák kerülnek ki a koporsó alakú ládából.) Fentebb sorakoznak a magyarszabók, háttal a villamossíneknek.

Egyik

fésűs sátorban

éppen szalonnázik a tulajdonos felesége.

— Tessék vásárolni! — hangzik fel.

Fésűket mutat. Szaruból készült, becsületes, egy életen át szolgáló fésűt, amelynek fogai nem törnek ki, legfeljebb elkopnak, bontó-fésűt amelyik a derékon alul érő női hajnak készült, kis fürge szerszámot a bajusznak, körfésűt, amellyel fiatal lányok szorították le a rakoncátlankodó fürtöket a majálisok izgalmas hevületében...

Gyerünk tovább.

Nagy szítás és üstök

állják el az utat. Ezek a szítások valamikor finom buzalisztet szítált a háziasszony a másnapi kenyérsütésre. Szinte érezni a kovász csipős szagát, a begyújtott kenyérsütő kemence fojtó füstjét és a friss lángos kollekes aromáját... Ki süt ma odahaza kenyeret? S az üstök, amelyekben szilvalekvár rotyogott októbereleji estéken...! Puffogva főtt az aranybélű szilva, az édes massa tetején összegyűlt a szilva kék héja s a gyerekek hatalmas karéjokkal a kezökben állták körül a misztikus üstöt...

S odébb

magyarszabók.

Hol vannak azok a férfiak, akik a fényes-fekete, méltóságteljes ünneplőben parádézta vasárnap